

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 8^{ΗΣ} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1976

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΝΙΚ. Κ. ΛΟΥΡΟΥ

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΤΙΚΟΥ

Κ. ΑΓΓΕΛΟΥ Θ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ Κ. ΝΙΚ. Κ. ΛΟΥΡΟΥ

Κύριε,

Τὸ προνόμιο πὸν παρέχεται στὸν Πρόεδρο γιὰ νὰ ὑποδέχεται ἐπίσημα τὰ νέα Μέλη τῆς Ἀκαδημίας, ἀποτελεῖ συνάμα εὐπρόσδεκτη εὐκαιρία γιὰ νὰ καλωσορίσει καὶ νὰ ἐκφράσει τὴν ἐκτίμησή του πρὸς τὸ πρόσωπο πὸν τιμήθηκε μὲ τὴν ἐκλογή του ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία.

Καὶ ὅταν μὲν ὑπάρχει ἐπιστημονικὴ συγγένεια μὲ τὸν νέο συνάδελφο ἢ ἐκδήλωση αὐτὴ τοῦ Προέδρου εἶναι εὐκολότερη.

Ὅταν ὅμως ἀνήκουν σὲ διαφορετικοὺς κλάδους, ὁ Πρόεδρος στηρίζεται στὴν εἰσήγηση τῆς Τάξεως πὸν ἔχει ἐπικυρωθεῖ ἀπὸ τὴν Ὀλομέλεια. Διαφορετικὰ θὰ ἔπρεπε νὰ καταφεύγει σὲ εἰδικὴ τεχνικὴ βοήθεια ἢ σὲ συμβατισμοὺς πὸν δὲν ἐπιτρέπονται ἀπὸ τὴν εἰλικρίνεια.

Ἡ Ἀκαδημία εἶναι σῶμα κατ' ἐξοχὴν ἐπιστημονικόν, ὥστε ἀρμόδιο μέλος τῆς θὰ χαιρετίζει τὴν ἐπιστημονικὴ ἀξία πὸν κυριάρχησε στὴν κρίση τῆς διαδικασίας τῆς ἐκλογῆς.

Πέρα ὅμως ἀπὸ τὴν εἰδικότητα ὑπάρχουν καὶ ἄλλα κριτήρια πὸν δὲν εἶναι καθόλου δευτερεύοντα. Ἡ Ἀκαδημία εἶναι ἰδιαίτερα εὐαίσθητη γιὰ τὸ ἥθος καὶ τὴ γενικότερη πνευματικὴ περιωπὴ τοῦ ἀνδρός. Καὶ στὸ σημεῖο αὐτὸ ἐπιτρέψτε μου, Κύριε, νὰ προσθέσω λίγες λέξεις γιὰ νὰ καλωσορίσω τὴν προσωπικότητά σας.

Εἴμαστε παλιοὶ γνώριμοι ἀλλὰ πρόσφατοι φίλοι. Οἱ περιστάσεις ὅμως εἶναι κάποτε διαφωτιστικότερες ἀπὸ τὸ χρόνο. Καὶ αὐτὲς μοῦ ἔδωσαν τὴν εὐκαιρία νὰ ἐκτιμήσω ἰδιαίτερα τὸ ὕψηλὸ ἐπίπεδο τοῦ χαρακτήρα σας καὶ τὸ βάθος τῆς ἀν-

θρωπιστικῆς νοοτροπίας σας πὺν συνοδεύονται ἀπὸ τὴν ἀπέραντη πνευματικὴν παρουσίαν σας.

Δὲν εἶσθε λοιπὸν μόνον ὁ σοφὸς ἐπιστήμων στὸν κλάδον σας, πὺν ἔχει ἐκτιμηθεῖ στὸν τόπον σας, καὶ σὲ εὐρὺ διεθνὲς πλαίσιο, ἀλλὰ καὶ ὁ ἄνθρωπος, μὲ τὴ γενικότερη Παιδείαν καὶ τὴν ἀνώτερη νοοτροπία πὺν χρειάζεται ἡ Ἀκαδημία. Γιὰ τοῦτο σᾶς χαιρετίζω μὲ ἰδιαίτερη χαρὰ καὶ μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι ἀποτελεῖτε πολυτιμότερον Μέλος τῆς Ἀκαδημίας.

Καλῶς ὁρίσατε, Κύριε, καὶ δεχθεῖτε τὶς ἐγκάρδιες εὐχὰς ὑγείας καὶ ἐπιτυχίας στὸ Ἀκαδημαϊκὸν σας ἔργο.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ Κ. Ξ. ΖΟΛΩΤΑ

Ἀγαπητὲ Συνάδελφε,

Μὲ ἰδιαίτερη χαρὰ ἐκπληρῶ τὴν ἐντολὴν τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Συνκλήτου νὰ σᾶς ὑποδεχθῶ σήμερον στὸν ἱερὸ αὐτὸ χῶρον τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς Ἑρεῦνης. Καὶ ἡ χαρὰ μου εἶναι διπλῇ: Πρῶτον, γιὰ τὴν ἐπιστήμην τῆς δικῆς σας δημιουργικότητος καὶ ἀκτινοβολίας εἰσέρχεται στὸ Ἀνώτατον Πνευματικὸν Ἰδρυμα τῆς Χώρας, καὶ δεύτερον, γιὰ τὴν ἐκλογὴν σας ἡ Τάξις τῶν Ἠθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν ἐνισχύεται ὅλως ἰδιαίτερα, ἀφοῦ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀειμνήστου Κυριάκου Βαμβαρέσσου, εἶχα μείνει σ' αὐτὴν ὁ μόνος ἐκπρόσωπος τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης. Σήμερον μάλιστα, πὺν ἡ Χώρα μας ἀντιμετωπίζει μεγάλα καὶ δύσκολα οἰκονομικὰ καὶ κοινωνικὰ προβλήματα, ἡ εἰσοδὸς σας στὴν Ἀκαδημία εἶναι ἐξαιρετικὰ εὐπρόσδεκτη. Τέλος, εἶμαι βαθειὰ συγκινημένος γιὰ τὸ ὑποδέχομαι στενὸ φίλον μὲ τὸν ὅποιο τόσοι δεσμοὶ μὲ συνδέουν, καθὼς καὶ μακρὰ καὶ γόνιμη συνεργασία δεκαετηρίδων.

Ἀπὸ νέοι, μπήκαμε μαζὶ στὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐπιστήμης καὶ τοῦ Ἑθνους καὶ ἀποδυθήκαμε σὲ προσπάθειες καὶ ἀγῶνες γιὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Χώρας καὶ τὴν εὐημερίαν τοῦ λαοῦ της. Στὸ Ἀνώτατον Οἰκονομικὸν Συμβούλιον, συνεργασθήκαμε στὶς πρῶτες μελέτες γιὰ τὴν ἀξιοποίηση τῶν παραγωγικῶν πόρων τοῦ τόπου, στὸ Πανεπιστήμιον διδάσκαμε παράλληλα δύο βασικοὺς κλάδους τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης, καὶ στὸ περιοδικὸν πὺν ἐκδίδαμε, ἐρευνούσαμε τὰ θεωρητικὰ καὶ ἐφηρμοσμένα οἰκονομικὰ καὶ δημοσιονομικὰ προβλήματα.

Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς Κατοχῆς, συγκροτήσαμε μὲ ἄλλους φίλους, ἐιδικῇ Ὁμάδῃ γιὰ νὰ προετοιμάσει τὰ πρῶτα μέτρα ἀνασυγκροτήσεως τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὴν Ἀπελευθέρωσιν.

Ἀπὸ τὸ 1950 ὡς τὸ 1960 ποὺ παραμεῖναι στὸ ἐξωτερικό, ἀναπτύξατε ἔντονη ἐπιστημονικὴ δραστηριότητα, μὲ μαθήματα καὶ διαλέξεις σὲ διάφορα Πανεπιστήμια, μὲ ἀνακοινώσεις σὲ συνέδρια πολλῶν διεθνῶν Ἰνστιτούτων, τῶν ὁποίων εἴσθε διακεκριμένο μέλος.

Στὴν πρωτοπορία τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν πραγματοποιήσεων τῆς Ἐπιστήμης, ἐγράφατε, μὲ ἐξαιρετικὴ διαύγεια, πολλὰ ἀξιόλογα βιβλία, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐπιθυμῶ νὰ ἀναφέρω δύο. Τὸ πρῶτο, «Προγραμματισμός καὶ Κοινωνικὴ Πρόοδος», στὸ ὁποῖο τοῖσάτε τὴν ἀνάγκη τῆς προγραμματισμένης οἰκονομίας, ποὺ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη συναντοῦσε τὴν ἔντονη ἀντίδραση τῶν νεοκλασσικῶν οἰκονομολόγων. Τὸ βιβλίο αὐτὸ κρίθηκε εὐμενέστατα ἀπὸ διεθνεῖς ἐπιστημονικοὺς κύκλους καὶ θεωρήθηκε ὅτι ἀποτελοῦσε «τὴν καλύτερη μέχρι τότε τοποθέτηση τῆς συγχρόνου οἰκονομικῆς πολιτικῆς ἐν σχέσει μὲ τὴν θεωρίαν».

Τὸ δεύτερο, ἀναφέρεται στὶς «Οἰκονομικὲς καὶ Κοινωνικὲς Ἀπόψεις τῆς Ἀτομικῆς Ἐιργείας», δημοσιεύθηκε τὸ 1956 εὐθὺς μετὰ τὴν πρώτη διεθνῇ Ἀτομικῇ Διάσκεπῃ καὶ εἶχε τέτοια διεθνῇ ἀπήχηση, ὥστε μέσα σ' ἓνα χρόνον μεταφράσθηκε, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ γαλλικὰ ποὺ πρωτοδημοσιεύθηκε, σὲ ἑνδεκα ἄλλες γλῶσσες.

Ἡ ἰδέα τοῦ Οἰκονομικοῦ Προγραμματισμοῦ εἶναι ἐκείνη ποὺ σᾶς ὥθησε νὰ ιδρύσετε τὸ 1960 τὴν «Ἑλληνικὴ Ἑταιρεία Προγραμματισμοῦ», ὅπου μὲ μία ομάδα ἐπιστημόνων καὶ τεχνικῶν χαράξατε τὶς «Κατευθύνσεις ἑνὸς πρώτου δεκαετοῦς Προγράμματος», ποὺ βοήθησαν σημαντικὰ τὸν προγραμματισμὸ στὴν Ἑλλάδα. Ἀργότερα μάλιστα, ὁρίσθηκετε Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐξετάσεως τοῦ πενταετοῦς Προγράμματος 1966 - 1970, ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ὁποίου δὲν ἔγινε δυνατὴ μὲ τὴν ἐπελθοῦσα στρατιωτικὴ δικτατορία.

Μὲ τὴν ἐπιβολὴ τοῦ στρατιωτικοῦ καθεστώτος, παραιτηθήκατε ἀπὸ τὴ θέση τοῦ καθηγητοῦ καὶ ἀφιερωθήκατε στὴν συγγραφὴ ἐπιστημονικῶν μελετῶν καὶ στὴ συμμετοχὴ σὲ πολλὰ διεθνῇ Συνέδρια. Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ δημοσιεύσατε μεταξὺ ἄλλων καὶ τὸ σημαντικὸ ἔργο «Ὁ Τρίτος Κόσμος καὶ οἱ πλούσιες χῶρες», ποὺ ἐκδόθηκε ἀρχικὰ στὰ γαλλικὰ καὶ μεταφράσθηκε ἔστερα καὶ σὲ ἄλλες γλῶσσες. Τὸ βιβλίο αὐτό, μαζὶ μὲ τὸ ἐντελῶς πρόσφατο «*Pour une Nouvelle Politique du Développement International*», χαράζουν τὶς κατευθύνσεις μιᾶς ἀναπτυξιακῆς πολιτικῆς σὲ διεθνῇ κλίμακα, ποὺ μπορεῖ νὰ βοηθήσει θετικὰ τὴν παγκόσμια οἰκονομία νὰ βγεῖ ἀπὸ τὸ σημερινὸ ἀδιέξοδο.

Μὲ τὴν ἀποκατάσταση τῆς Δημοκρατίας, ἐκλήθητε ἀπὸ τὴν Κυβέρνηση Ἑθνικῆς Ἐνότητος καὶ ἀναλάβατε τὴ Διοίκηση τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς, τὴν ὁποία καὶ συνεχίζετε μὲ μεγάλη ἐπιτυχία.

Τὸ ὅλο σας ἐπιστημονικὸ ἔργο διαπνέεται, ἀγαπητὲ συνάδελφε, ἀπὸ τὴν

ἀγάπη πρὸς τὸν ἄνθρωπο, στηρίζεται στὶς ἀρχὲς τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης, τῆς διεθνoῦς συνεργασίας καὶ ἀλληλεγγύης καὶ ἀποβλέπει στὴν δημιουργία ἐνὸς καλύτερου κόσμου, ἱκανοῦ νὰ ἐξασφαλίσει τὴν πρόοδο καὶ τὴν εὐημερία ὅλων τῶν ἀνθρώπων.

Σήμερα εἶμαι ἰδιαίτερα εὐτυχῆς πὺν ἡ παρουσία σας στὸ χῶρο τῆς Ἀκαδημίας θὰ σᾶς δώσει τὴν εὐκαιρία νὰ συμβάλλετε, παράλληλα πρὸς τὶς ἐπιστημονικές σας ἔρευνες καὶ στὴν μελέτη, προώθηση καὶ λύση τῶν οἰκονομικῶν προβλημάτων πὺν ἀντιμετωπίζει ἡ Χώρα.

Καλῶς ἦλθατε μεταξύ μας καὶ δεχθῆτε τὶς εὐχές μου γιὰ μιὰ μεγάλη ἐπιτυχία καὶ στὸ νέο λειτούργημά σας.

ΚΡΙΣΙΜΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ Κ. ΑΓΓΕΛΟΥ Θ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

Κύριε Πρόεδρε τῆς Ἀκαδημίας,

Σᾶς εὐχαριστῶ θερμότατα γιὰ τὰ εὐμενῆ σας λόγια μὲ τὰ ὅποια μὲ ὑποδέχασθε σήμερα στὸ Ἀνώτατο αὐτὸ Πνευματικὸ Ἰδρυμα, στὸ ὁποῖο προσβλέπω μὲ ἰδιαίτερη συγκίνηση. Θὰ εἶμαι πολὺ εὐτυχῆς ἂν μπορέσω νὰ συμβάλω καὶ ἐγὼ στὴ μεγάλη του Ἀποστολή.

Εὐχαριστῶ ἐπίσης τὰ ἀξιότιμα μέλη τῆς Ἀκαδημίας πὺν μὲ τίμησαν μὲ τὴν ψῆφο τους, καθὼς καὶ τὴν Πολιτεία, πὺν ἐπεκύρωσε τὴν ἐκλογή μου ὡς τακτικοῦ μέλους τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Τέλος, εὐχαριστῶ ὅλως ἰδιαίτερα τὸν ἀγαπητὸ συνάδελφο καὶ φίλο κ. Ξενοφῶντα Ζολώτα, γιὰ τὴν τόσο θερμὴ καὶ συγκινητικὴ προσφώνησή του, πὺν ὑπενθυμίζει τὴ στενὴ καὶ μακρὰ φιλία μας καὶ συνεργασία μας σὲ πάρα πολλοὺς τομεῖς, πὺν ἐπεκτείνεται τώρα καὶ στὸ χῶρο τῆς Ἀκαδημίας.

Πρὶν εἰσελθῶ στὸ κύριο θέμα μου, ἐπιτρέψατέ μου ν' ἀποτίσω φόρο εὐλαβοῦς τιμῆς στὴ μνήμη τῶν τριῶν διαπρεπῶν οἰκονομολόγων καὶ Ἀκαδημαϊκῶν, πὺν συνέβαλαν μὲ τὴ συνολικὴ δράση τους στὴν πρόοδο τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης, ἀλλὰ καὶ στὴ διαμόρφωση τῆς οἰκονομικῆς καὶ δημοσιονομικῆς πολιτικῆς τῆς νεώτερης Ἑλλάδος καὶ μὲ τοὺς ὁποίους εἶχα τὴν τύχη νὰ συνεργασθῶ πολὺ στενά.

Στὸν Ἀνδρέα Ἀνδρεάδη, πὺν ἐφέτος συμπληρώνονται ἑκατὸ ἀκριβῶς χρόνια ἀπὸ τὴ γέννησή του καὶ τὸν ὁποῖο διαδέχθηκα στὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν. Πολύ-